

Koronavirusdan yeganə qorunma vasitəsi peyvənddir

Mütəxəssislərin fikrincə, üçüncü dozaya ehtiyac var

Qlobal pandemiya elan olunmuş yeni növ koronavirus iki ilə yaxındır ki, bütün dünyada ağır fəsadlar törətməkdədir.

Hər gün neçə-neçə insan bu təhlükəli virus səbəbindən

sağlamlığını, hətta həyatını itirir. Pandemiyanın nə zaman sona çatacağı hazırda bütün dünyada hər kəsi düşündürən ən vacib məsələlərdən biridir.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) baş elmi işçisi Sumya Svaminatan İsveçrənin "SonntagsBlick" qə-

zetinə verdiyi müsahibəsində deyib ki, bəşəriyyət tezliklə COVID-19 ilə mübarizədə yolun 60 faizini keçəcək, amma qarşıda hələ də gözlənilməz maneələrlə qarşılaşa bilərik, ona görə də pandemiyanın bitəcəyi müddəti proqnozlaşdırmaq hələ tezdir.

Ardı 6-cı səh.

Koronavirusdan yeganə qorunma vasitəsi peyvənddir

Mütəxəssislərin fikrincə, üçüncü dozaya ehtiyac var

Əvvəli 1-ci səh.

Pandemiyanı marafonla müqayisə etdikdə bəşəriyyətin hazırda harada olduğu barədə verilən suala cavabında baş elmi işçi bildirib: “Ümid edirəm ki, tezliklə marşrutun 60 faizini keçəcəyik. Lakin növbəti gözlənilməz maneəni aşmaq məcburiyyətində qalmaqımız da istisna deyil. Tezliklə son xətti keçəcəyimizi söyləmək tez olardı, bu belə deyil. Qarşıda çox müəmmalı məsələlərlə üzləşə bilirik və onların arasında SARS-CoV-2 koronavirusunun yeni variantlarının gözlənilmədən peyda olunması da mümkündür”.

O, dünyanın müxtəlif ölkələrində və bölgələrində əhalinin COVID-19 əleyhinə vaksinasıya ilə əhatə edilməsindəki əhəmiyyətli fərqi nəzərə çatdırıb. Bəzi dövlətlərdə əhalinin 70-80 faizi peyvənd olunub, Afrikada isə vaksinasıya səviyyəsi 4 faizə çatmır. O deyib: “Bu vəziyyətlə nə qədər çox barışsaq, koronavirusun yeni variantlarının əmələ gəlməsi riski bir o qədər yüksək olacaq”.

Qeyd edək ki, bu ilin fevralından Azərbaycan vaksinasıya prosesi uğurla həyata keçirilir. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) ölkəmizdəki nümayəndəliyinin rəhbəri Hande Harmancı Avropa İttifaqı və ÜST-ün COVID-19-a yoluxmuş ağır xəstələrin müalicəsində istifadə olunması üçün Səhiyyə Nazirliyinə tibbi ləvazimatların təhvil verilməsi ilə bağlı keçirilən tədbir çərçivəsində jurnalistlərə müsahibəsində Azərbaycanda ikinci doza vaksin qəbul edən insanların sayının 40 faizi keçdiyini deyib: “Bütün bunların nəticəsində hazırda Azərbaycanda sərt qəpanmalar tətbiq olunmur. Azərbaycan Avropada virusa yoluxma sayının sürətlə azaldığı iki ölkədən biridir”.

Hande Harmancı diqqətə çatdırıb ki, immun sistemi aşağı olan insanların koronavirus peyvəndini vurdurması vacibdir: “Hansı xəstəliklərə peyvəndin əks göstəriş olduğu ilə bağlı qərar isə Azərbaycan hökumətinə aiddir. Bir çox ölkələrdə bəzi peyvənd-

lərin 16 yaşa qədər uşaqlara vurulması qəbul olunub. Bununla bağlı araşdırmalar davam edir. Ən vacib olan hər kəsin Səhiyyə Nazirliyinin tövsiyələrinə əməl etməsidir”.

Azərbaycanda vaksinasıya prosesinin yüksək səviyyədə həyata keçirildiyini jurnalistlərə Avropa İttifaqının ölkəmizdəki nümayəndəliyinin yeni təyin olunmuş rəhbəri Petr Mixalko da söyləyib. O bildirib ki, pandemiya yalnız bir ölkəni yox, bütün dünyanı öz çənginə alıb: “Ona görə dünya ölkələrinin bu sahədə əməkdaşlığı çox vacibdir. Azərbaycan hökumətinin bu istiqamətdə göstərdiyi səylər təqdirləyicidir. “Şərq tərəfdaşlığı” layihəsi çərçivəsində göstərilən yardım paketi regionun 6 ölkəsini əhatə edir. Azərbaycan da buraya daxildir”.

Səhiyyə Nazirliyi Azərbaycanda hazırda 3 milyona yaxın vaksin ehtiyatı olduğunu açıqlayıb. Ölkəmizdə əhalinin vaksinasıya üçün kifayət qədər peyvənd məntəqəsi yaradıldığı, bu işə yetəri qədər tibb işçisi cəlb olunduğu diqqətə çatdırılıb.

Qeyd edək ki, Türkiyə, Çin, Avstriya, Belçika, Finlandiya, Macarıstan, Rusiya, İspaniya, İsveçrədə də artıq 3-cü gücləndirici doza vaksinasıya start verilib. Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyi də son elmi-tədqiqatların nəticələrini və COVID-19 virusunun mutasiyaya uğramasını nəzərə alaraq, hər 2 doza vaksin almış risk qrupuna

daxil olan vətəndaşları, xroniki xəstəliyi olanları, bütün tibb işçilərini və yaşı 50-dən yuxarı olan əhalini üçüncü doza (buster doza) ilə peyvəndlənməyə çağırıb.

TƏBİB-in infeksiyon xəstəliklər üzrə işçi qrupunun rəhbəri Vasif Əliyev deyib: “Yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına qarşı qoruyuculuq yaratmaq üçün iki doza vaksin vurulur. Bundan sonra hər vaksinin nəticələrinə görə bədəndə müəyyən qədər qoruyuculuq yaranır. Vaksinlər arasında ən yüksək qoruyuculuğa malik olanı “Pfizer”, “Moderna” peyvəndləridir. Bədənimizdə qoruyucu anticisimlər təbii yolla da, yeni xəstəliyi keçirməklə və ya passiv yolla, yeni immunizasiya - peyvəndləmə yolu ilə yaranır. Nəticədə yaranmış anticisimlər bizi ya virusa yoluxmaqdan, ya da xəstəliyi daha da ağır keçirməkdən qoruyur. Peyvənd vurdurmaq heç zaman xəstəliyi keçirməmək demək deyil. Sadəcə vaksin xəstəliyi daha yüngül, asimptomatik keçirməyə kömək edir. Hazırda həmin xəstəlikdən qorunmaq üçün başqa vasitə yoxdur. Koronavirusun spesifik müalicəsi olmadığı müddətdə və pandemiya davam etdiyi dövrdə yeganə qorunma vasitəsi peyvəndləmədir”.

Vasif Əliyev diqqətə çatdırıb ki, iki doza vaksindən müəyyən müddət keçəndən sonra bədənimizdəki anticisimlər neqativləşməyə doğru gedir, yeni azalır: “Daha əvvəl xəstəliyi ke-

çirmiş insan da ikinci, üçüncü dəfə xəstəliyi keçirə bilər. İstər peyvəndləmə, istərsə də təbii yolla yaranmış anticisimlərin miqdarı müəyyən müddət keçəndən sonra elə həddə yaxınlaşır ki, biz virusla təmasda olduğumuz zaman xəstəliyi yenidən keçirə bilərik. Bədənimizdə anticisimlərin miqdarını optimal səviyyədə saxlamaq üçün üçüncü dozaya ehtiyac var. Araşdırmalara görə, üçüncü dozayı ikinci dozadan 6 ay sonra vurdurmaq tövsiyə olunur. Üçüncü doza koronavirusa yoluxmaqdan 11, yoluxma baş verərsə belə, ağırlaşmadan 19 dəfə qoruyur”.

İki doza “CoronaVac” peyvəndi qəbul edənlər, üçüncü dozayı istənilən vaksin növündən vurdura bilərlər. “Yaxşı olardı ki, vurdurduğunuz vaksini davam etdirəsiniz. Lakin yeni ştamlar göstərdi ki, “CoronaVac” peyvəndi “Pfizer” və “Moderna”ya nisbətən qoruyuculuq baxımından bir addım geridə qalır. Avropada aparılan tədqiqatlara görə “Pfizer” daha çox qoruyucudur. Lakin pandemiya davam etdiyi müddətdə üçüncü doza ilə işimizi bitmiş hesab etməməliyik. Xəstəliyin yeganə qorunma vasitəsi peyvənddirsə və pandemiya hələ də davam edirsə, gələcəkdə əlavə dozalara ehtiyac yaranı bilər.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
“Azərbaycan”

